

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 120—
pol leta . . . „ 60—
četrt leta . . . „ 30—
za mesec . . . „ 10—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 140—
pol leta . . . „ 70—
četrt leta . . . „ 35—
za mesec . . . „ 12—

JUGOSLAVIJA

Na pismene naročbe brez
pošiljate denarja se ne
moremo ozirati.

Ni naročniki naj pošiljajo
naročnino po nakaznici.

Oglašje se zaračunava po
porabi prostora in sicer
1 mm visok ter 55 mm
širok prostor za enkrat 1 K,
za večkrat popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6/L.
Telefon šte. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 60 vin.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgo-
vor dopisnica ali znakna. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Brezuspešna pogajanja v Beogradu.

iz direktnih pogajanj ne bo nič.
Beograd, 10. (Izvirno poročilo.)
Z ozirom na dosedanja pogajanja
med vlado in opozicijo se govori, da
so nade v uspeh direktnih pogajanj
pokopane. Vlada smatra, da so pred-
legi opozicije nesprejemljivi, opozici-
cija pa povdarja, da so vladni pred-
logi nezadostni.

Regent bo posredoval?

Beograd, 10. (Izvirno poročilo.)
V političnih krogih, ki so dvoru bli-
zu, se govori, da bo v slučaju, da bi
se opozicijske skupne ne mogle
sporožiti z vlado, poklical regent
zastopnike vseh strank k sebi, ter
uplival nanje, da se doseže morebit-
ni sporazum.

Protic pri regentu.

LDU Beograd, 10. Regent Alek-
sander je sredi sprejel g. Protića, ki
ga je obvestil o pogojih opozicijskega
blokade. Potem je sprejel g. mini-
strskega predsednika Davidovića.
Vlada la sredi sklenila, da ostane na
svojem stališču, ki je zabeleženo v
zapisniku prve seje delegatov, in to
se bo danes naznanilo opozicijsko-
nemu bloku. Zdi se, da bo opozici-
jski blok popustil ker vlada ne od-
stopi od svojega programa. Vlada
vztraja pri tem, da začne parlament
izdelati volilni zakon, ratificira
dogovore in sprejme edino prora-
čunske dvanajstine.

ZA IZROČITEV NAŠIH KRONIKOV.

LDU Praga, 9. febr. Večerna iz-
daja lista »Česke Slovo« javlja: Taj-
ništvo zveze bivših internirancev in
zatvorjenih v Pragi se je obrnilo v
sporazumu z dotičnimi organizaci-
jami v Jugoslaviji, na Poljskem in v
Italiji na ministrstvo za zunanje stvar-
i, naj se nemudoma izroči antantne-
mu soglašju te osebe: bivši nadvoj-
vode Friderik, Evgen in Jožef, gene-
rala Kövess in Schwertner, poveljni-
ka Thalerhosa in Möllersdorfa, na-
mestništevni svetnik dr. Sieczyński,
poveljnik stražnega oddelka v Ober-
hollabrunnu stotnik Blaschke in
okrajni komisar dr. Grünm na Du-
naju.

AMERIŠKI SENAT ZAHTEVA TAKOŠIŠNJO RAZPRAVO O MI- ROVNI POGODBI.

LDU Pariz, 10. febr. Agence Ha-
vas poroča iz Washingtona: Senat je
z 60 glasovi proti 10 glasovom spre-
jel predlog, ki zahteva, naj se takoj

Seja odposlancev vlade in opozicije.

LDU Beograd, 10. Včeraj pred-
poldne je bila skupna seja odposlan-
cev vlade in opozicijskega bloka. O
seji je bil izdan sledeči komunikat:

Predstavitelji vlade in njenih
skupin pridelajo, da se sestavi kon-
centracijska vlada, ki bi v kratkem
roku (2 do 3 tednov) sprejela volilni
zakon za konstituantno. Nato bi se
parlament takoj razpustil in odred-
le volitve v ustavodajno skupščino.

Predstavitelji parlamentarne za-
jednice zahtevajo:

1. da bodi novi režim parlamen-
taren.

2. Dokler se to ne izvrši, bo za-
časno narodno predstavništvo vršilo
vse one posle, ki se bodo smatrali
za potrebne.

3. Ko bo izvršen volilni zakon in
načrt ustave, se morajo takoj razpu-
stati volitve za konstituantno in razpu-
stiti sedanji začasni parlament.

Možnost uradniškega kabineta.

Beograd, 10. (Izvirno poročilo.)
V beograjskih političnih krogih se
govori, da so v okolici regenta na
delu uplivalni faktorji, ki streme za
tem, da regent poveri sestavo nove
uradniku nepolitiku. Ta naj bi sestav-
il ministrstvo izključno iz uradni-
kov Edina naloga uradniške vlade
bi bila, da izvede volitve v narodno
predstavništvo.

zopet prične debata o mirovni po-
godbi

AVTONOMIJA ZA IRSCO.

LDU London, 10. V prestolnem
govoru povodom otvoritve parla-
menta bo angleški kralj napovedal
samoupravo za Irsko. Ustanovi se
bo tudi poseben narodni svet, ki bo
vzdrževal zvezo med obema novi-
ma parlamentoma. Dalje bo kralj v
prestolnem govoru napovedal uved-
bo 48 urnega delovnega tedna, usta-
novitev komisije za nadziranje mi-
nimálnih delavskih plač, zavarova-
nje brezposelnih in ureditev vpra-
šanja premogovnikov.

JAPONCI IZPRAZNUJEJO SIBIRIJO.

LDU Tokio, 9. febr. Japonske čete
so dobile povelje, da izpraznijo Čito
in vse one kraje v vzhodni Sibiriji,
kjer bi japonski civilni podaniki mo-
gli biti groženi. Iz tega povelja se
da sklepati, da bodo Japonci izpra-
znili najbrže vso Transbajkalijo, ka-
kor tudi amurske pokrajine.

Na plan!

Ko so socialni demokrati izve-
deli iz Beograda, kakšna bo volilna
pravica za občine, so takoj sklicali
»protestni« shod. Vršil se je v nede-
ljo, in že ponedeljkovi listi so javili,
da je dosežen popoln uspeh in da
imajo volilno pravico ne samo one
ženske, ki so samostojne gospodinj-
e in plačujejo davek, ali ki imajo vsaj
8 razredov, marveč tudi delavke v
strokovnih obratih. Ta socialdemo-
kratski »uspeh« je bil zelo po cenl.
Čakali so, da demokrati uredijo ob-
činski volilni red in da ga socialisti
lažje razbodo kot svojega. Takš-
ni uspehi so po cenl. Vkljub temu bo-
do pa volitve pokazale čisto drug
izid. Saj je že čas, da preneha preva-
ra, ki hoče pokazati, kakor da imajo
socialni demokrati v Jugoslaviji
ali pa morda v Sloveniji mnogo so-
misljenikov ali da so močna stranka.
Delavstvo ni pozabilo vloge, ki je
bila socialdemokratski stranki od-
kazana v prošlosti. Pred vojno so
vse politične in strokovne organiza-
cije te stranke z vso silo pomagale,
da so se pri nas množili nemški kolo-
nisti. Njihov internacionalizem je re-
kel, da je delavec povsod enak, da ni
med nemškim in našim nobene raz-
like, našega narodno zavednega de-
lavca so zasmehovali, da je samo
privesek liberalcev, nacionalist, im-
perialist in »buržuj«. Stranka je bila
odvisna od dunajskih blagajin in je
delala to, kar so ukazali g. Renner
in Adler, ti so pa zopet delali, kar je
želel Czernin in drugi. Nemška so-
cialna demokracija je dedič nemških
liberalcev in nič boljša od njih. Nji-
hova mednarodnost je bila vedno
najboljše orodje proti nam in v Stok-
holm so se peljali reševati Avstrijo,
mesto da bi bili pomagali pri nje-
nem rušenju. Socialdemokrati in ž
njimi tudi slovenski niso bili nič
slabši in nič bolj, marveč ravno ta-
ko konservativni, kakor stari avstrijs-
ko-slovenski klerikalci in liberalci.

Pa tudi v organizaciji sami so po-
stali brez moči. Mnogo delavstva je
ušlo, in klerikalna agitacija se širi
med njihovimi vrstami. Dasiravno bi
morali biti njih najhujši politični na-
sprotniki, niso socialdemokrati stor-
ili proti klerikalizmu v svoji organi-
zaciji nobenega koraka, marveč so s
svojim hujšakojnim pisarjenjem sa-
mo delali reklamo za ono demagogi-
jo, ki jo v zadnjem obupu uganja
»Večerni list«. Nje so pustili pri miru
in jim s svojim razjedajočim delom
celo pomagali, zato so se pa spravi-
li na severno mejo in šli nabirati
pristaše med Nemci in nemškararje.
Kar le tgm med takozvanimi nižjimi
sloji nemškonalionalno vzgojenega,
to so podprli, temu dajejo potuho.
Narodno zavedno slovensko delav-
stvo zatirajo in terorizirajo s po-
močjo svojih ministrov, slovenske
železnice so pa z nemško pomoč-
jo pretepali in metali iz mariborske
delavnice, na dan, ko so Nemci ob-
hajali obletnico »mariborske vstaje«.
Socialdemokracija je ta dan velja
la parola: »Hinaus mit den Wind-
schen«.

Sedaj kličejo na plan, ko nas me-
see dni loči od občinskih volitev. Slo-
venski delavec se je pa naveličal so-
cialdemokratskih ministrov in nji-
hovi obljubi in še bolj se je naveli-
čal nemške nesramnosti, ki se skriva
pod rudečo zastavo. Slovenski de-
lavec ve, da si mora pomagati sam,
zato bo pri volitvah glasoval so-
cialistično in narodno in s tem bo
glasoval proti terorizmu in za svoje
osvobodjenje.

**Zahtevajte »Jugoslavijo«
v vseh gostilnah, kavar-
nah in brivnicah!!**

Ko je razpadala Avstrija.

(Dalje.)

Nobeden izmed zarotnikov ni
bil v dobrih premoženjskih razme-
rah. Čez dan nekateri dostikrat niso
imeli toliko hrane, da bi nasitili svo-
je želodce. Zvečer pa ni bilo časa
iskati si hrane niti denarja za drage
večerje v restavracijah in gostilnah.
Eden izmed njih je bil cel dan tako
zakopan v delo, ki je spadalo od
krajca do konca pod avstrijski vele-
izdajniški paragraf, da se je le vsak
teden kvečjemu enkrat utegnil naje-
sti do sitega. Bratje Čehi so mnogo-
krat pomagali s hlebom dobrega
kruha, surovim maslom in sirom.

Oni oddelek zarotnikov, ki je
imel tehnično izvedbo poročil v Švi-
co (šifriranje, preizkušnje, priprava
za ekspedicije), si je napravil v svo-
jem »bureau« primitivno večerjo
v obliki žgancev ali polente, skuhal
si krompirja itd. Semintje so zmogli
tudi kak kosček klobase, salame ali
safaľade, ki so jo seveda po bratov-
sko razdelili s tem, da so jo zrezali
v skupno polento ali krompir in vse
skupaj skuhal. In vesel so bili, da
so tako dobro večerjali in da večina
dunajskega prebivalstva ni v stanu
privoščiti si tako razkošne večerje.

Kadar je bilo treba delati pozno v
noč (pričienali so po 10. uri zvečer)
in so bili že od dnevnega dela zmui-
čeni, privoščili so si včasih kozarec
kuhanega vina ali kozareček ruma,
da malce ublijejo zmucenosti telesnih
moči. Ali tega jim denarnica ni do-
puščala velikokrat. Sicer pa so si
medsebojno pomagali s humorjem in
zgodljivkami. Nema! alarm je nastal
vselej, kadar je zabrenčal kak zvo-
nek, četudi samo v sosednjem stano-
vanju. »Šef pisarne« je šel previdno
odpirat, drugi pa so medtem bili pri-
pravljene, da na najhitrejši in najte-
meljitejši način pospravijo vse na
varno, če treba v peč, ki je bila v ta
namen vedno dobro pripravljena.

Če bi bila avstrijska policija
pri vsej previdnosti, ki so se je po-
služevali zarotniki, vendarle našla
pri kakšni pošiljki skrivno poročilo,
ga nikakor ne bi smela razumeti in
razbrati njegove vsebine. V to je
služila šifrirana pisava. V poročilih
so bila imena sotrudnikov v Švici,
imena avstrijskih špicljev, ki so se
poročala tja, navedene so bile okol-
nosti in podatki, iz katerih bi policija
mogla izslediti od kod prihajajo, iz
katerih uradov in oddelkov, in izdana
bi bila sled zarotnikov. Šifre pa so
bile takšne, da se niso dale razvoz-
lati, ako neznanec ne bi imel pouka
o njih sestavi in uporabi. Besede se
niso pisale deljeno vsaka zase, kakor

v navadni pisavi, ampak nedeljeno
čeka za črko brez ločil. Ista črka je
na vsakem mestu imela drugačen
pomen. Ključ za čitanje se je izbral
tako, da se je vzela daljša beseda z
več različnimi črkami kot geslo; iz
gesla so se vrgli vsi samoglasniki;
nato so se soglasne črke gesla za-
pisale vodoravno črka za črko v po-
seben predel; pod nje pa navpično
zopet v predelo po redu abeceda
ključa. Vsaka kolona pod črkami ge-
sla je imela v navpični smeri toliko
predelov, kolikor črk je imela dolo-
čena abeceda. Po dolgotrajnem geslu
je bil takšen ključ po zgoraj navede-
nem načinu večmesten, tri, štiri ali
večkrat. Zapomniti si je besedo in
število črk določene abecede. Nostiti
ključ v celoti ali gesla napisano s
seboj ali ga hraniti doma, je bila se-
veda nevarna stvar. Oni, ki je šifi-
ral besedilo, si je vselej sproti na-
pravil ključ po povedanem načinu.
Ko je delo končal, je tabelo sežgal,
pepel zdrobil in ga vrgel v posodo za
vodo ali ga polil in sleherni drobec
ključa je bil uničen. Ohraniti si ga je
v spominu do prihodnje uporabe. Da
se bralec lahko prepriča, kako težko
je neznanca porabiti take šifre, naj
poskusi uganiti, kaj pomeni to le:
»mjcmacagpierkubhyhučyqdhæreue
hcsvpgkxukvtayærumnae.« Ako ne
vemo razven že zgoraj obrazložene-
ga sistema še poseben ključ, tudi ko-

likomesten je in kakšno geslo ima, ni
mogoče razbrati vsebine šifre. Zar-
otniki so imeli torej precej gotovo-
sti, da avstrijska policija s celo ar-
mado pismoukov ne bi mogla dognati
poročila, ki bi ga morebiti le iz-
taknila v kakšni pošiljki. A v več-
jo varnost so šifre izpreminjale in se
posluževali od novega leta 1918 na-
prej novega ključa. Prvi ključ je ne-
sel (ali le v spominu) seboj Ahčln,
ko je šel čez fronto.

VII. Granatni vžigalec preko granice.

Januarja mesca 1918. je prišel iz
Prage na Dunaj odposlanec ta-
mošnjih zarotnikov in prinesel s se-
boj vzorec nove iznajdenega vžiga-
ca za granate. Praga je imela nam-
reč ravno tako, kakor Slovenci, zbor
zarotnikov, ki se je pečal med dru-
gim z obveščanjem prijateljev v an-
tanti o vseh vojaških, političnih in go-
spodarskih zadevah v Avstriji. Praški
zbor je bil v stalnih stikih s slo-
venskim. Razven granatnega vžigal-
ca je prinesel češki odposlanec (Stě-
panek) važno poročilo o sestavi stru-
penih plinov, ki sta jih uporabljali
Avstrija in Nemčija. Čehom se je
posrečilo dobiti kemično formulo za
nekatero nove pline, ki sta jih delali
in uporabljali Nemčija in Avstrija.
Ker teh stvari, posebno granatnega
vžigalca ni bilo mogoče spraviti čez
mejo v knjigah, so se posvetovali

Razvzenelo je zvenketanje oro-
žja, zemlja se je opijnila človeške
krvi in zeleni Sočini valovi se zo-
pet nemoteno igrajo proti našemu
Jadrnu. Borba je pri kraju, priče-
nja se nova borba, manj nasilna in
brez kinematografskih pripetij ali
za naš narod dalekosežnega pome-
na, gre za življenje in smrt ali slo-
venske ali italijanske kulture v za-
sednem ozemlju.

Vprašanje se glasi, bo li atrak-
na šla romanske kulture zvalila v
svoje okrožje naše odcepljeno ljud-
stvo ali pa zamoremo upati, da v tej
neenaki tekmi vzdržimo narodno za-
vest dotlej, dokler se nam »vremena
ne zjasnijo«. Nemci v Alzaciji kljub
vsemu pritisku niso dosegli bogve
kaj. Ali to ni čudo. Merkantilna, či-
sto utilitaristična nemška kultura ni
mogla biti kos naravnim notranji fran-
coski civilizaciji. Belgijske Flamce
je štitiła že dolgo časa vladajoče od
katoliške stranke stražena, ustavno
podrževana svoboda, tako da se nih
kulturni inventar ni nele skrčil, nas-
protno, se je izdatno pomnožil. Po-
ljaki so si v Kongresovki ohranili svo-
jo dedščino, kajti tam sta se merili
dve enaki sili.

Naši italijanski sosedje so si po
Vittoriju Venetu utepili v glavo leno
vrsto namišljenih misli, med njim se-
veda tudi kulturno, ter smatrajo cel
Balkan kot nekaj privilegiran ote-
malni trg za svoje »kulturne« od-
padke. Menda še nismo vsi pozabili
na svečani haleluja v rimskem Jeru-
zalemu, ko so spravili lanskega leta
nekaj svojih filmov na balkanska in
rumunska tržišča. Da njihove aspi-
racije v tem pogledu niso malenkost-
ne, bi nas znal poučiti nedavni fer-
man naučnega ministrstva italijan-
skim založništvom. Nedvojbeno se
bo vrgel sedaj laški »Kulturträger«
na oropano jugoslovansko ozemlje.
Začenja se pravi kulturni boj v be-
sede nerazkričanem pomenu.

Kvantitativno preneenake moči
stopajo v dvoboju, to je gotovo, nika-
kor pa to še ni povod malodušnosti
ali celo obupu. Ako jugoslovanska
duševna kultura nima v svetu enake
glorije kakor italijanska, se ima
zahvaliti naši lastni krivdi, če še mo-
re govoriti v tem oziru o krivdi. Ni-
simo delali za naše duševne proizvo-
de barnumske reklame v inozem-
stvu, kakor znajo naši sosedji, k nam
ni prihajala inteligenca vsega kultur-
nega sveta sleherni leto na poset
ltd. itd. Mislimo pa, da ako i naša
gmotna kultura ne dosega one sreč-
nejših naših sosedov, se nam ni bati
primere. Odveč bi bilo navajanje

Bregar, Grog in Avžon, kako bi po-
slali vse to v Švico; končno so stek-
nili osebo, ki je imela slučajno pra-
vico iti čez granico z zapечатim
kovčekom in ki je bila pripravljena
vzeti s seboj granatni vžigalec in po-
ročilo o strupenih plinih in drugo.
Občevanje s to osebo je bilo zelo
težko, ker ni hotela imeti nikakega
osebnega stika z našimi ljudmi. Tu
je posegel vmes g. Ščetinar (brat), ki
je veljal kot diplomatski zastopnik
naših zarotnikov. Njegova naloga ni
bila lahka, ker se spočetka ni vedelo,
ali misli oseba, ki je izjavila, da je
pripravljena prenesti stvari v Švico,
pošteno, ali pa hoče speljati naše za-
rotnike na led. Računati se je moralo
s tem, da je dotičnik najet od Avstri-
je, ki so ji zarotniki tako toplo voščili
vse slabo, sebi pa nikakor avstrijskih
vislic. A Ščetinar se je pogumno
spravil na delo in po kratkem dogo-
voru je prešel na stvar samo in na-
prosil dotično osebo, da vzame s se-
boj navedene predmete in jih izroči
francoskemu poslanstvu. Ona oseba
je na to pristala in rekla, da odide
preko granice v dveh dneh. Sedaj je
moral šef našega poročevalnega ura-
da stopiti z mrzlično naglico v akcijo.
V naglici je bil rekviriran pisalni
stroj. Sotrudniki »bureau«-ja so se
zvečer zbrali in delali celo noč ter
spravili skupaj 25 na stroju napisanih

imen, šepavo vse primerjanje, kajti jugoslovanska kultura prikazuje tako globoko samoniklost in samostojnost kakor ona drugih velikih mednarodnih enot in v tej samoniklosti leži naša rešitev.

Našli se bodo dezerterji. Brez katerih ni vojne. Naša najsvetejša naloga pa obstoji v tem, da vzdržimo kulturno bojno fronto z nepristanim duševnim stikom z državno osamosvojenim jugoslovanskim zaledjem. Opira se neizmerno polje za organizacijo razširjenosti naše literature, umetnosti, znanosti in žurnalistike v zasedenem ozemlju, za moralno in gmočno podporo ondotojnega mladega naraščaja, za gojenje jugoslovanskega duha v vseh panogah kulturnega stremeljenja. Držati moramo v evidenci sleherni pod slovenske zemlje, slehernega slovenskega človeka, da se ne izgubi v italijanskem močvirju. Vsak duševni delavec, vsako, še tako malenkostno kulturno podjetje, pomenja trdnjava slovenstva onstran naših meja, ki jo treba čuvati do skrajnosti. Ne pozabimo, da je gospodarska, narodna in kulturna solidarnost dandanes ena najtesnejša vez med razdrobljenimi deli katerekoli narodne enote. In hoc signo vinces, Slovenija!

P. P.

Slavnosti, politika in drugo.

(Praško pismo.)

Praga, 5. februarja.

Razpoloženje v Pragi je zopet okritosrčno slavnostno. Iz Sibirije se je vrnil I. čehoslovski polk "Jana Husa". Njegov zmagovalni prapor je pozdravil ves češki narod na onem zgodovinskem prostoru, kjer je pred 300 leti bil narod obglavljen. Na Staromestnem trgu. Kolo zgodovine. Britko so maščevali češki junaki vse krivice, katere jim je prizadejal Habsburški rod skozi 300 let.

Prezidenta Masaryka ni bilo na slavnostni sprejem in pozdrav, ker je žal boleden. V njegovem imenu je pozdravil junake minister zunanjih zadev dr. Beneš, ki jih je zagotovil velike ljubezni prezidenta, ki je sročen, da so se izpolnili pričakovanja junakov.

Po defileju je sprejel prezident deputacijo polka in se kljub boleznim 2 uri živahno razgovarjal z njo, spominjajoč se preteklosti in teh, ki jim ni bilo usojeno dočakati dneva rešitve.

Drugače ni tu nič posebnega. Politično ozračje je razburljivo, ker vse je pod vplivom bližajočih se volitev. To je čutili povsod posebno pa v narodnem zboru, kjer se politični nasprotniki tako obnašajo eden napram drugemu, da je poslanec Stribrny moral napisati članek o obnašanju v parlamentu. V članku opozarja, da so njega v dunajskem parlamentu, ko je govoril o razmerah v Thalershofu, pustili mirno govoriti, dasiravno je zvenel njegov govor popolnoma protidržavno. Opozarja, kaj bo, ko pridejo Nemci in druge narodnosti v zbornico. Če se bo nad njimi tako kričalo, kot je sedaj navada, tedaj bodo pač Čehi tisti, ki bodo razbijali parlament. In do tega ne sme priti.

Važno je, da so ta opomin vsi češki listi soglasno odobrvali, kar znači, da je kljub strankarski strasti še vedno dosti dobre volje za lepe manire.

Narodni zbor bi se moral že raziti, toda potrebna dela še niso končana, posebno ustava gre le počasi od rok. Pri debatah o ustavi stoji v ospredju strankarski interes, kar delo silno ovira.

Zanimivo je, da se z ustavo ni določilo, da se ločita cerkev in država, dasiravno so to pričakovali in dasiravno je prezident Masaryk v svojem znanem dopisu kardinalu Skrbenskemu dejal, da se ločitev izvede, seveda brez nasilja za cerkev in brez škode za pravost. V ustavnem odseku je pa sedaj vladni zastopnik naenkrat izjavil, da se tega vprašanja v ustavi ne bo reševalo. Publiko to ni všeč, zato so se vršila že javna zborovanja, ki zahtevajo takojšnjo rešitev ločitve cerkve in države.

Pri vas posebno "Slovenec" in "Večerni list" napačno informirata ljudi o razmerju napram cerkvi in skušata, ne vem iz kakšnega namena, naslikati, da vlada tu nasilje nad katoličanstvom in krizem sploh. Pozabljata pa pristavljati, da so v proračunu dobili razni katoliški redovi velikanske denarne podpore od republike. Če so zaprli rovarskega duhovnika Hlinko, je pa to zaslužil, kajti brez kazni ne sme nihče hoditi rovariti v Pariz in drugod, posebno še, ker ima Hlinka duhovniške sbrate, ki ščujajo po Madžarskem zoper Čehoslovaško in odajajo razne memorande za Pariz.

Boljševizem med Turki.

Turško vprašanje na mirovni konferenci se približuje rešitvi. V kratkem bodo poklicani — kakor poročajo pariške vesti — turški mirovni delegati k novemu zborovanju mirovne konference v Parizu, kjer se bo podpisala mirovna pogodba s Turčijo.

Vesti, ki so se pred kratkim širile in ki so poročale, da bo Turčija popolnoma vržena iz Evrope in Carigrada, so zelo vznemirile turški narod, ki ni pričakoval, da mu res bo čedo vzeti njegove solnce — Carigrad. Italijanski listi pišejo zopet drugače. "Giornale d' Italia" javlja, da je glede Turčije že dosežen med zavezniški predhodni sporazum, po katerem ostane Turčija evropska in azijska država, izgubi pa zapadno Trakijo, ki pripade Grčiji, gotove dele Male Azije, ki pripadajo Franciji, Angliji in Italiji, turška Armenija pa se združuje z rusko v neodvisno državo.

Večinoma so to tendenciozne vesti ali pa samo kombinacije. Očitno je, da bi pariška konferenca rada vrgla carigradskega sultana v Brusel, ko bi se ne bala neprijetnih posledic. Mladoturki — turški nacionalisti pod vodstvom Kemal-paše se, obožujejo in grozijo z boljševizmom radi grozeče izgube Carigrada. Boljševiško gibanje v Turčiji je čisto verskega značaja in je takorekoč panislamskem pomešan z boljševiški idejami. Da se takega gibanja

zlasti Angleži, ki so po svojih kolonijah največja mohamedanska država na svetu, bojijo, je lahko umljivo. Boljševiški panislamsizem bi pobunil tudi ogromno Indijo, čeprav je samo deloma mohamedanska dežela.

Boljševiška propaganda, ki se vrši v Turčiji, ne obeta nič dobrega. Neka carigradska vest poroča: Mladoturški agitatorji razvijajo živahno propagando in prerokujejo, da bodo rdeče armade prišle kmalu v Carigrad in pogale sovražnika. V številnih proklamacijah zahtevajo turški boljševiki, naj se turški narod pripravi za boj proti Angliji. Ta boj se baje prične spomladi. V krogih turških nacionalistov se zagotavlja, da je moskovska vlada sestavila regimente iz turških ujetnikov v Rusiji in da bodo ti prodirali kot predstraža rdeče vojske v islamskih deželah.

Malo pretirane so vesti iz Turčije že, toda brez podlage gotovo niso. Anglija najbrže ne bo več zlasti sedaj po Denikinovih porazih, — tako odločno zahtevala, da odide sultan v Azijo.

Treba bi se bilo sporazumeti z Rusijo in končno izgnati Turke v Azijo, kamor edino spadajo. Carigrad, že po prebivalstvu mednarodni, stoji na križišču trgovske in strateških potov vzhoda in zapada. Zato bi bilo edino pravilno, da se internacionalizira, da ne bo v bodoče ponovno povod krvavih borbam za njegovo posest.

KOMUNISTIČNE DEMONSTRACIJE V LEOBNU.

LDU Gradec, 10. febr. V sled hujškanja komunističnih življenj je prišlo v Leobnu do demonstracij. Demonstranti so šli pred okrajno glavarstvo in zahtevali moke. Česar se jim vsled pomanjkanja ni moglo ustreči. Demonstranti so zato začeli groziti in so napadli orožnike. Orožniki so začeli streljati in ubili dva demonstranta, 11 pa ranili. Zvečer je vladal zopet popoln red.

POLJAKI VKORAKALI V GDANSKO.

LDU Moravska Ostrova, 9. febr. Poljska brzojavna agentura javlja: V nedeljo določene je zadnji nemški vojaški oddelček zapustil Gdansk. Istega dne popoldne so vkorakali v mesto poljske čete. Poljski listi navdušeno pozdravljajo trenutke, ko so poljske čete po tolikem času zopet dospеле na obrežje poljskega morja. Povodom tega dogodka bo imela poljska narodna skupščina slavnostno sejo.

BOLJŠEVIŠKI KOREJCI POBILI JAPONCE.

LDU Pariz, 10. febr. Agence Havas javlja iz Washingtona: Po brzojavah, došlih tukajšnjim uradom, je 2000 Korejcev, ki so jih oborožili boljševiki, vdrla v Korejo in napadla oddelke 700 Japoncev. 300 Japoncev je bilo ubitih, drugi so bili razpršeni.

REŠKI AVTONOMISTI ZA JUGOSLAVIJO.

LDU Zagreb, 9. Predsednik avtonomne demokratske reške stranke Ruggero Gothardi je poslal na-

šemu ministru za zunanje stvari dr. Trumbiću v Pariz tole brzojavko: »Čast mi je sporočiti Vam, da razen nekaterih zločincev noben Rečan noče aneksije Reke Italiji ali teritorialne kontinuitete s to državo. Iskrena Vam hvala, gospod minister, za Vaš odločni nastop proti kradljivcem tujeja dobra, četudi sem za absolutno svobodo reškega zaliva, iz-

javljam v svojem imenu in v imenu svoje stranke ter v imenu socialistične stranke na Reki, da Reka ne bomo živeli brez Jugoslavije ter da bomo rajši sprejeli aneksijo Jugoslavije, kakor pa rešitev, ki jo je predlagal Nitti. V nekaj dneh Vam pošljem pooblaščenno izjavo teh dveh strank podpisanc po overovljenih zastopnikih teh strank.»

Jugoslavija.

Volitve agrarnih odborov v Hrvatski Slavoniji in Medimurju.

LDU Beograd, 10. Podpisana je naredba o volitvah novih agrarnih odborov v Hrvatski, Slavoniji in Medimurju. Po tej naredbi se bodo vršile volitve med 20. in 29. t. m. Mandati novih agrarnih odborov bodo trajali eno leto. Volilno pravico imajo tudi vse knetice, ki samostojno vodijo gospodarstvo. Državlani in državljanke madžarske in nemške narodnosti z ozirom na še nerešeno mednarodno vprašanje o njih državljanstvu nimajo volilne pravice. Volitve se bodo vršile v javnim glasovanjem. V onih krajih, kjer se nahajajo cerkvena veleposesstva, bo poslala cerkev svoje delegate.

Regent Aleksander ozdravel.

LDU Beograd, 9. Včeraj je šel regent Aleksander po svoji boleznj prvič na izprehod. Šel je po ulici Miloša

Velikega, kjer se je razgovarjal z invalidi. Spremljal ga je samo dežurni častnik.

Avdišence pri regentu.

LDU Beograd, 9. febr. Tekom včerajšnjega dne so bili sprejeti v posebni avdišenci pri regentu dr. Velizar Janković, dr. Spalajković, dr. Medaković in dr. Drinković. Avdišence je v tesni zvezi z razvojem krize.

Zakon o ureditvi poštne brzojavne službe.

LDU Beograd, 10. Da se izenači poštna, brzojavna in telefonska služba v vsaj krajevini, se v ministru za pošte izdeluje načrt zakona o ureditvi te stroke.

Vatčni mlin v Pančevu pogorel.

LDU Novi Sad, 10. V Pančevu je pogorel vatčni mlin. Kakor javljajo, je bil požar rodatkjen. Nekaj oseb so aretirali.

Razna poročila.

Agrarno-meščanska zmaga v Bolgariji.

LDU Sofija, 7. Pri volitvah v nove okrožne svete je imela agrarna stranka siljane uspehe. Dobila je 120.000 glasov več, kakor pri volitvah v konstituantno. (Skupaj 40 odstotkov glasov). Za komuniste je glasovalo 140.000 volilcev. Za meščanski blok 250.000, socialisti pa so izabili 50 do 60.000 glasov. Razen meščanske stranke so imeli pri teh volitvah največje uspehe demokrati in radikalni demokrati.

Anglija s ne pogala z Rusijo.

LDU London, 10. Reuterjev urad doznava, da je vest, da se vrše med Veliko Britanijo in sovjetsko Rusijo mirovna pogajanja, popolnoma izmišljena. Pogajanja se vrše samo o vprašanju ujetnikov.

Svet Zveze narodov.

LDU Pariz, 10. febr. Svet Zveze narodov, ki se sestane jutri v Londonu k tridnevni seji, se bo bavil z upravo saarske pokrajine in svobodnega mesta Gdanskega, potem pa z mednarodnim prometom, narodnim zdravstvom, ustanovitvi naddržavnega sodišča in s pripustitvijo Švice k zvezi narodov.

George Izpremlja imenik volilnih krivcev.

LDU Amsterdam, 9. febr. Po "Nieuwe Courant" upa "Westminster Gazette", da se to Lloyd George posrečilo doseči znatno izpremembo na listi volilnih krivcev. Ta list pravi, da je seznanj volilnih krivcev povzročil splošno osuplenost. "Westminster Gazette" poudarja, da predru-

gačenje liste ne pomenja predruženja mirovne pogodbe, ker lista nikakor ni sestavni del mirovne pogodbe.

Deschanel odloži predsedstvo zbornice še ta teden.

LDU Pariz, 10. febr. Deschanel bo ta teden odložil predsedstvo zbornice, da se bo mogel voliti novi predsednik zbornice, še preden bo zavzel mesto predsednika republike.

Norveška.

LDU Pariz, 10. febr. Agence Havas poroča: Zastopniki zavezniških vlad in skandinavski poslaniki so v ministru za zunanje stvari podpisali pogodbo, ki priznava suvereniteto Norveške na Spitzbergu.

Nitti odpotoval v London.

LDU Rim, 9. febr. Agenzia Stefani poroča: Ministrski predsednik Nitti je v ponedeljek zvečer odpotoval v Pariz in London.

Suvereniteto nad Spitzberg dobil Nitti o železniški stavki.

LDU Rim, 9. febr. Agenzia Stefani poroča: Ministrski predsednik Nitti je v senatu odgovarjal na interpelacije glede železniške stavke ter izjavil, da kljub stavki preživljanje v državi ni bilo ukinjeno. Vlada da hoče priveriti Italijo do miru in dela ter dokazati, da so reforme v okviru sedanjih naprav za dobrobit prebivalstva mogoče. Ministrski predsednik je potem prosil, da bi se diskusija nadaljevala potem, ko se bo vrnil iz Londona. Senat je njegovi želji ustregel.

strani poročila. Bregar je predložil zbran material. Poljanec in tovariši pa so se vrteli okrog pisalnega stroja v rokavicah. Da je bil snopič listov bolj majhen, so se poslužili najtanjšega stroginega papirja, vsak list oprežno z rokavicami spravili v pisalni stroj in popisane ravno tako oprežno spet izpregli. Večkrat z lahkoto doženejo, na kakšnem pisalnem stroju je kaj pisano. Na to Bregar, Poljanec in tovariši niso pozabili. Stroj razbiti in v kraj spraviti je bil za nje predragocena šala. Zato je moral dokazati Poljanec s tovariši svoje mehaniške sposobnosti. Stroj je šel narazen, zmešala se mu je lega vrstic, malo gori malo dol, znižala lega črk, popile se nji oblike, da so bile tipke deformirane in različne črke debelejšje, tanjše in popačene. Stroj je pisal čisto drugače. Ko je pisalni stroj storil svojo dolžnost v službi avstrijskih izdajnikov, je šel lahko zopet nazaj v službo avstrijskih patrijotov.

Tako je bil pripravljen važni vojaški material in dotična oseba, nek mozemski diplomatski uslužbenec, ga je dobila skupaj z granatnim vžigalnikom. To dragoceno blago se je v nedotakljivem diplomatskem kovčku odpeljalo preko meje in Antantne armade so mogle ukreniti potrebno proti novoizumljenim nemškim in avstrijskim granatam in pištom.

(Dalje prih.)

VLAD. LEVSTIK: Nadaljevanje. Višnjeva repatica.

»Tako?« je škrtil Smučiklas. »Prav, prav; to se pravi po mojem, da mi izvolite zdajce vrniti denar, s katerim sem vas reševal neprimlik vsa grofovskega blagostanja. Sto in nekaj tisočakov, grof! Sem z njimi! Robato je udaril po mizi. »Ali menite, da vam jih podarim, nemara iz spoštovanja do vaše zlahte in bogve česa še? To se motite, človek; denar nazaj, in če ga imate premalo, naj vam pmore gospod papal.«

»Kakšen papal?« je vsekaj pustolovec z rezkim glasom. »Koga mislite?«

»Njegovo cesarsko in kraljevsko apostolsko veličanstvo na Dunaju, da se izrazim kar najspoštiveje.«

»Haha! Grof je iznova bušil v smeh. »S to bajko sem pač enkrat zabaval profesorja... Zakaj ste mu verjeli?«

»Aaa?« je pisnil odvetnik zlobno. »Tak ni resnica? In vendar ni ste protestirali; kadar sem kaj namignil oddaleč? Molčali ste, seveda z namenebičnejšim namenom? Hej, čudne pojme imate o častil!«

»Misli sem, da vam gre bolj za denar.«

»Priznam! Kar odprimo vizir, vsak svojega. Kako in kdaj ste pripravljeni plačati? Prodati delnice...«

»Kakšne delnice?«

»Zlatokopne, ki ste jih omenili! Mari so tudi one —«

»Izmišljene? Vsekako.«

»Ha, to sem slutil, že spotoma! In vaše milijonsko premoženje, grof? Vaše imetje, govoritel! Na dan z besedo!«

»Ni ga.«

»Ni — ga? ... Smučiklas je posinél in hlastnil po zraku. »Sploh ga ni? S pravilicami ste izvajali denar meni in drugim? Naša lakovernost je bila korito za lačnega aristokrata?«

»Izvrstno korito,« je pokimal onl.

»Slepar ste, navaden goljuf in lopov, grof Künigsbruch!«

»Protestiram,« je vrgel razkrinkanec z jeznim posmehom.

»Oho?« Smučiklas je prislutnil.

»Dokažite, da ni res!«

»Narobe. Goljufa in sleparja bi reklamiral, tudi ako bi vi pomišljali. Toda grof nisem; Beanpertuis von Künigsbruch nisem.«

»Prekletol!« je zatulil odvetnik, iščoč po glavi las, da bi si jih ruval.

»Ne to ne ono, še grof ne, samo lopov in goljuf... Pa ga drž! ako ga imaš za kaj! Stojte,« je krknil zdajci ter zgrabil pustolovca za suknjo.

»Kje je mojih šestdesettisoč kron, ki ste jih dobili včeraj? Vrnite jih!«

»Prav čaka in stonozni slo-

par. »Ni jih več. Ne bodite otročji, doktor.«

Smučiklas je klestil z zobmi in segal po njegovem vratu.

»Tak tako! Moj denar je pri hudiču? Moji lepi tisočaki so šli raketom živžgat? To mi poplaš, lump! Zadavim te!«

»Počas! ... Ne davite, dokler ne veste vsega.«

»Vsega?« je zajavkal odvetnik in padel nazaj v blazinjak. »Okraden sem, v škandalu tičim, da se iz njega ne vidim, in to ni vse? Zvrnite mero svojih grehov, vi antikristi! To je, kakor bi se bili zarotili, da hočete potegniti v blato, karkoli je tu spoštovanega, in postaviti ves naš mirni svet na glavo... Kakšne norce ste napravili iz nas v obeh narodih, ki nam je zaupal — oh!«

Ob pogledu na to vekavost je grešnik zdajci zrastlel in zasijal.

»Ugenili ste, Smučiklas!« je vzkliknil tako zmagoslavno, da se je čulo kakor vrisk. »Potegnili sem vam krinko z obraza: Še danes boste v oči narodov, to kar ste... Vse žive dni ste legali množicam, da jih vodite k blagru, v resnici pa ste prodajali njih pravico za svoj lastni umazani hasek in blesk; ponudil sem vam priliko, da se izkažete izdajalca in ljudskega sleparja! Bili ste ohol gospodar na suženjski plantaži, od zore do mraka ste vihteli bič, in kadar ste vi omagali, so bili pripravljeni

namesto vas; jaz pa sem hotel pokazati sužnjem, da ste sami največji hlapec, podležji od najpodležjšega med njimi! Kdo, kdo je bil neizprosni sodnik, ki je delil zveščanje in izobčenje, kakor je prijal njemu, ter kradel bližnjemu poštenje, da je lovil sebi pot? Kdo je krepasto pljuval v svojem listu na sleherni ubogi pocestnico, ki so jo kdaj vtekli pod ključ, ker je šla na svoje delo brez židanih kril? Odgovorite, Smučiklas, ali pa pobesite oči! Dokazano je, da ste sami brezčastnejši in napredajnik, da je vaše farizejske morale zgolj gniloba in smrad, in da bi se vi vsi, vaše žene, hčere in sinovi, le povzdignili, ako bi mogli zamenjati svoje umazane duše za dušo poštenega vlačuge... Vi predvsem, vi, Smučiklas, ste se razodeli pred mano do zadnjega kosčka nagote; najsi bo masa še tako strahopetna, vas bo vendar kamenjala, kakaj šibanega volka se niti ovca ne boji! Rečite, ali nimam za kaj pokazati na vas pred vesoljnim ljudstvom, češ: valj zgled in voditelj je podel, brezčasten lump?«

»Haha!« se je zasmejal odvetnik s hripavim glasom, vaša hvaležnost je prav posebne sorte. In vi, kakor vidim, niste navaden slepar, marveč goljuf z načeti kl smoteno popravljen družabni red. Nu, dobro, vsak olepšava svoje lopovščine, kakor ve in zna... (Dalje prih.)

Dnevne vesti.

— Sanja se jim. »Slov. Narod« pravi včeraj, da sem pričakoval, da bo g. dr. Oblak »žalil in raztrgal« dr. Tavčarja v literarni polemiki. In da sem »padel« po dr. Oblaku in avtorju s psevdonimom Driš. Zato me list zmerja s prilikom »navaden pocestni zmerjač«. Na koga se ta priimek bolje prilega, ni težko uganiti. Jaz res ne vem, keda sem pričakoval, da bo dr. O. »raztrgal« dr. T. in s čim ali keda sem sploh omenil ali meril na dr. O. To, kar očitam dr. Tavčarju, je pač le politične vsebine, vse drugo, kar pripoveduje »Narod«, so podobe iz sanj. Ker sem že navaden pocestni zmerjač, porabljam priliko, da povem, da sem zelo rad »svoj« sorte, ker bi zelo nerad bil lev vaše sorte. To ne gre na dr. Tavčarja, ki tudi nikdar ni bil in ni lev on sorte, kakor so tu in tam dnarji, ki mislijo, da ga branijo. O politični strani te zadevice se še pomnim. O literarni se pa ne bom omenil, vsaj z onimi »literati« ne, ki branijo Tavčarjeve pisateljske sposobnosti na »Narodov« način, na »četrtnošni način«, kakor ga »Narod« sam imenuje v podlistku.

— Sodna statistika. V mesecu januarju letos je državno-pravdnštvo v Ljubljani dvignilo 89 obtožb, večnoma zaradi tatvin. — Ta statistika je dosegla rekord in stari sodni anali ne bilježijo tako visoke številke. Znamenje časa.

— Osebnost. Značaj in naslov dvornosodnega svetnika je podelila beogradska vlada prvemu državnemu pravdniku v Ljubljani gosp. Božidarju Bežekju.

— Podružnica organizacije vojnih invalidov Zagorje ob Savi je priridila 11. prosinca t. l. v dvorani sokolskega doma veselico in je razdelila del svote od čistega dobička v znesku 890 K potrebnim invalidom in vdovam.

— Tatvine v škofovih zavodih. Zaradi soudeležbe znane velike tatvine lir v škofovih zavodih v St. Vidu nad Ljubljano je bil aretiran Tržičan Vincenc Malalan v Opčin. Odan je bil deželnemu sodišču.

Ljubljana.

— Protekcija in stanovanjska mizerija. V Ljubljani stanuje visok uradnik in to po priliki primerno. Ker bi pa rad stanoval udobne kot doslej, se trudi na vse načine, da bi vrzel na cesto vojno vdovo s štiri letnim otrokom, ki ima prav čedno stanovanje. Vdova z enim otrokom ne rabi štirih sob, zato so ji stanovanje rekvirirali, vdova pa se je omeila na eno sobo, ki ji po vseh odredbah in naredbah tudi pristojna, ker je v Ljubljani uslužbena. Ker pa si je visoki gospod vtupil v glavo, da mora njena rodbina, obstoječa iz dveh oseb, stanovati v štirih sobah, se je pričela proti ubogi vdovi prava goniti. Državni stanovanjski urad in celo poverništvo za socialno skrb sta na delu, da postavita vdovo z otrokom vred na cesto, samo da bo visoka gospa lahko šumela skozi štiri sobe, ker sta ji menda dve v to svrhu premalo. Opozorjamo merodajne činitele na ta slučaj protekcionizma. Odločno zahtevamo, da velja enaka pravica za vse: Kakor za visoke politične uradnike in njih soprote, tako posebno tudi za največje žrtve svetovne vojne: vdove in njih sirote!

— Na glavni pošti je bil sinoči okoli pol 7. ure pozabljen zavoj, katerega je odnesel od tam neki volak. Dotičnega se pozivlja, naj ga prinese nazaj v oddelek za oddajo brzojavov.

— Tihotapstvo živine. Ljubljanska policija je aretirala Ludovika Altnederja, rod. Lincana, in njegovo ženo Marijo, rod. Rakeka, ker sta skušala vtihotapiti živino na Rakek v zasledeno ozemlje. — Kakor nam poročajo, se je posebno tihotapstvo živine zelo razpaslo v zadnjem času, ker prihajajo Italijani iz vseh krajev severne Italije in pokupljajo v zasledenem ozemlju vso živino proti velikim cenam.

— Kazenski drobiž. Če se pijanega človeka sune, prisodi deželno kot vzklicno sodišče kazen 20 K, kakor je to doživel neki železničar, ko je balinal pred Breskvarjevo gostilno na Cesti na log. — Mesarski pomočnik Dragotin M. pa mora plačati 20 K, ker je pustil konja na cesti brez varstva.

— Gnezdo tihotapcev valute. V neki hiši na Kongresnem trgu so imeli razni temni tržaški elementi gnezdo za valutne špekulacije. Policija je sedaj zatlarja G. Bucherja — tržaškemu židu — zavrnila dve vre-

čici srebrnega denarja in večjo svoto tujih valut, več 100.000 kron. — Bucher in njegov tovariš Alberti sta stanovala nepriglašena na Kongresnem trgu. — Obsodbe so vredni tisti ljudje, ki dajejo takim škodljivcem narodnega blagostanja v zakup streho!

— Zaradi »šerpe« — doigotrajna pravda. Že aprila 1918. se je dogodila tatvina šerpe v prodajalni P. Magdič. Osumljena je bila bivša tatnica Filharmoničnega društva V. O. Prvi sodnik na št. 28 jo je oprostil. Zaradi te »šerpe« pa je dobila neka gospodična 10 dni zapora zaradi krivega pričevanja — v Gradcu. Ljubljansko deželno kot vzklicno sodišče pa je končno tudi prisodilo V. O. 1 teden dni zapora. — »Plat iustitiae«...

— Obsodba veleveržnika. Anton Šak, rod. Tržičan, stanujoč na Reki, je velik mednarodni verižnik, kateri je deloval z verižniško trgovino en gros po mestih, na Reki, v Zagrebu in v Ljubljani. Običajno je Šak pokupil v Ljubljani razno manufakturno za velike svote ter jo potem spečeval v Zagrebu. Dalje je veržil in tihotapil razne valutarne vrednosti. Jugoslovanske straže na Bakru so ga že enkrat prilele, ko je hotel prenesti na Reko za milijon kron zlata. — Pri centralnem uradu zoper naviljalce, verižnike in tihotapce je Anton Šak bil včeraj obsodjen na 1 mesec političnega zapora in 10.000 kron denarne kazni, v slučaju neizpolnitve še v nadaljnjih 6 mesecev zapora.

— Salata ni neobhodno potrebno živilo in 36 glav salate tudi ni potrebno, da človek uteši svoj glad — tako je kazenski senat deželnega kot vzklicnega sodišča v Ljubljani utemeljeval svojo vzklicno razsodbo proti 16-letni deklici Angeli L. z Olinc, ter jo obsodil na 12 ur zapora, ker je ukradla z vrta vrtnarja H. 36 glav salate.

Maribor.

Mariborsko gledališče je imelo v soboto, 7. t. m., svoj časten večer. Uprizorila se je Ogrizovičeva »Hasanaginica«. Kljub svoji visoki umetniški kakovosti naše gledališče še ni videlo tako lepe, skozinsko dovršene predstave. Mojserska sila ravnatelj Nučiča nam je pričarala na oder umetniško prireditev, s katero bi se moglo ponasati tudi najboljša gledališča. Izvajanje je bilo okusno zaokroženo in se je prožno gibalo v okviru onega miljeja, ki ga je podal pisatelj s svojo spretno dramatičacijo znane narodne pesmi. Glavna vloga je bila v rokah g. C. Bukšeko-ve; njena igra je bila vsestranska umetniška in v vsej potrebni skladnosti z vlogo Hasanage-g. Nučiča. O Nučiču je že težko povedati kaj novega. On je umetnik po božji volji. Njegov krepki talent, nam je tudi v vlogi Hasanage stopil živo pred oči in nas zlasti v mirni, toda duševno tako globoki igri zadnjega dejanja navdajal z odkritim občudovanjem. G. Bratino poznam še iz njegove tržaške dobe. Priznati mu moram, da se je odlično povzpela iz igralca sicer velike, dobre volje a le srednjih uspehov v izborni moč, ki ustvarja danes s krepko silo in dosega uspehe in priznanje, ki mu more biti v zadostje. G. Dragutinovičeva je v svoji vlogi majke Hasanage skozno izpolnjevala sliko, ki nam je neudil milje vsega doživljanja med mohamedanci. Druge, manjše vloge so bile vse podane okusno in so po svoji pripomoči k celotnemu uspehu. Pozabiti ne smemo našega umetniškega naraščaja, pri katerem stopa zlasti gđ. Podgorska kot mlad, lep talent v ospredje; zanjo se obeta na odru še lepa bodočnost. Vloga Hasanaginice hčerke Sultanje je izvedla prav pohvalno, vendar pa bi ji priporočali nekoliko več naravne modulacije v glasu, zlasti pri izražanju duševnega dogajanja. Ostali gledališki naraščaji je pestro sliko lepo izpolnili in mu gre za to vse priznanje. Oledališče je bilo do zadnjega kotička napolnjeno in občinstvo ni štedilo z zaslužno pohvalo. Predstavi je prisostvoval tudi avtor »Hasanaginice«, g. Ogrizović, ki se je jako laskavo izrazil o vprizoritvi. Povsem nove kulise za to predstavo je napravil po načrtih g. prof. Cotiča gledališki slikar g. Kuhar. Našem gledališču pa je sobotni uspeh lahko v novo izpodbudo, da vztraja in krepko deluje naprej v procvit in povzdigo dramatične umetnosti in pripomore tudi našim drugorodcem, da prično spoznavati in vpoštevati našo umetnost!

P.

Celje.

Splošna gospodarska zadruga za Slovenijo, podružnica Celje je pričela s prodajo živil 3. t. m. v trgovskih prostorih v Celju, Samostanska ulica št. 12. Prodaja se le članom in le proti takojšnjemu plačilu. Vpisovanje nadaljnjih članov se vrši dnevno v omenjeni prodajalni.

Nepotrebno verženje s soljo. Kakor se nam poroča, temelji naš tozadevni dopis na napačnih podatkih. Razdelitev soli za celjski okraj — je poverjena Trgovski zadrugi v Celju, ki jo dobiva naravnost od tvrde Krisper v Ljubljani in jo mora razdeliti po uradni določeni cenah in po tozadevnem razdelilniku. Gospodarski urad Celje je pač kupil od trgovca Pertineta od kontingenca, za katerega velja prosti uvos nekaj vagonov soli z namenom, da jo odda sporazumno za žitni zavod kot kompenzacijo za žito v Banatu. Ker pa to ni uspelo, se je del soli po lastni originalni ceni, približno samo 1 odstotek za stroške, oddal Gospodarski zadrugi, da jo odda neposredno v konzum svojim kmečkim članom, ki rabijo sol za konzerviranje svinjskega mesa. S tem je Gospodarski urad preprečil nepotrebno podražanje soli, na ta način se diminiral vmesni členi verige, ki iščejo svoj zaslužek ter s tem ravno prepričali ovc verženje, ki se mu očita. Mora se smatrati, da je v tukajšnjem okraju potreba po soli za enkrat nasličen.

TEČAJI SLOVANSKIH JEZIKOV V LJUBLJANI.

»Ruski kružok« 1. kurz v ponedeljek in četrtek od 8-9. ure zvečer, v realni gimnaziji. 2. kurz: Čitanje in interpretacije v turek in petek od 8-9. zvečer v realni gimnaziji, konverzacije v Mest. domu ob sobotah od 8-9. ure zvečer. Knjižnica (Mest. dom) odprta ob sobotah od 7-9. ure zvečer, in ob nedeljah od 8-pol 10. dop. Članarina se sprejema v navedenih lokalih in urah (3 K mesečno).

»Društvo ljubiteljev poljskega naroda.« Tečaj in konverzacije v turek in petek od 6-7. ure zvečer na realni gimn. Sprejemajo se tudi člani, ki ne morejo obiskovati kurzov pa že obvladajo jezik.

Predavanja iz srbohrvatske literature; predava vseuč. prof. dr. Fr. Ilešič ob sredah in sobotah od 6-7 ure zvečer na realni gimn.

IMENOVANJA IN ODLIKOVANJA V PRAVOSODSTVU.

Za posebni oddelek stola sedmorice v Zagrebu, ki bode izvrševal vrhovno sodstvo za Slovenijo in za Dalmacijo so imenovani: Kot predsednik stola sedmorice v III. činovnem razredu senatni predsednik Pr. Emil Smečchia. Za svetnika stola sedmorice v V. čin. razredu: dr. A. Verona, dr. Josip Netličič, Maks Černe, Fran Milčinski, Josip Zmavec, Henrik Lasič in dr. Anton Purian. Za vrhovnega državnega odvetnika v IV. razredu pri stolu sedmorice je imenovan generalni odvetnik Ivan Okretič.

Sekcijski svetnik pri poverjeništvu za pravosodje dr. Milan Škerij je imenovan za dvorno-sodnega svetnika v V. činovnem razredu. Predsednik okrožnega sodišča v Gorici Andrej Jeglič je imenovan za višjega državnega pravdnika v V. čin. razredu. Za svetnika višjega deželnega sodišča je imenovan Fran Peterlin pri deželnem sodišču v Ljubljani.

Z redom Svetega Save II. razreda je odlikovan dvorni svetnik dr. Janko Babnik. Predsedniku višjega deželnega sodišča v Ljubljani Ivanu Kavčniku je podeljen III. čin. razred. Dvornim svetnikom v Ljubljani Franu Dukiču in Mihaelu Gabrijelešču je podeljen IV. čin. razred.

Naslov in značaj dvorno-sodnega svetnika (V. čin. razred) je podeljen prvemu državnemu pravdniku v Novem mestu dr. Antonu Kreinžarju, predsedniku okrožnega sodišča v Celju dr. Josipu Kotniku, prvemu državnemu pravdniku v Ljubljani Božidarju Bežekju in podpredsedniku deželnega sodišča v Ljubljani Franu Regalčinu.

Društvena in uradna obvestila.

Koroški prostovoljci! Prvi setanek koroških prostovoljcev se vrši v nedeljo 15. febr. ob 9. uri popoldne v gostilni Ručigaj v Kranju. Dnevni red: Poročilo predsednika, volitev novega centralnega odbora, natančnejša določitev pravil, naše zahteve, slučajnosti, Obilna udeležba naj dokaže našo krepko voljo in disciplino.

Občni zbor »Narodne Galerije« je preložen na četrtek 19. februarja ob petih v mestni posvetovalnici. — Vrši se pa v četrtek 12. februarja ob pol 6. uri na istem mestu odborova seja: gospodje odborniki se prosijo, da se je zanesljivo udeležijo.

Narodna čitalnica v Gorenji vasi ima v nedeljo 15. febr. ob 3. uri pop. v gostilni Jelovčan redni občni zbor. Vsi člani se vabijo, da se zborovanja zanesljivo udeležijo.

Gospodinj! V petek dne 13. t. m. ob 5. uri popoldne se vrši v Mestnem domu važen razgovor radi ustanovitve društva »Zveza gospodinj« in radi pravične ureditve razmerja med gospodinjjo in služkinjo. Organizacija gospodinj bo strogo stanovska zato se vabijo k sestanku vse gospodinjje brez razlike političnega prepričanja. Negospodinjam dostop ni dovoljen.

NSS.

Shod v Hotiču. Ob veliki udeležbi se je vršil v nedeljo popoldne v Hotiču javen shod nar. soc. stranke. Tov. Bizjak je pojasnil pomen shoda in povdarjal, da so v občini Hotič sami mali kmetje, obrtniki, delavci in železničarji, vsled česar mora biti kandidatna lista tako sestavljena, da bodo v njej zastopani vsi ti stanov. Tov. Brandner je razvijal program NSS, s posebnim ozirom na kmetijsko ljudstvo in občinske volitve. Pojasnjeval je veliko važnost občine, katere uspešen razvoj je odvisen od zmogljive in marljive občinskega odbora. Zborovalci so se izrekli vsi do zadnjega za program NSS. Na koncu shoda se je neka ženica bridko pritožila proti postopanju domačega župnika, ki jej je, ker nima drv, da bi mu jih dala za »bilo«, zarubil telička. »Bilo« mora oddajati vsak kmet letno 2 meznika pšenice in ajde, 1 voz drv, 1 cent mrve in 8 povezkov prediva.

Književnost in umetnost.

ANTE DEBELJAK: SOLNCE IN SENCE.

V Ljubljani 1919. Založila tiskovna zadruga.

O umetnosti se ni nikdar toliko pisalo in govorilo kot koncem devetnajstega in začetkom dvajsetega

stoletja. To je bilo nevarljivo znamenje, da umetnost hira, da ni več samobesbi sestavni in vsled tega skoro neopazni del kulturnega življenja.

Človek ne živi samo od sedanjosti ampak v glavnem od preteklosti naš značaj in naša notranjost je vsedina stoletij in generacij. Dočim pa se je razvijalo življenje vse do srede devetnajstega stoletjarazmerna jako počasni in se je dalo vzdržati ravnotežje med preteklostjo in sedanjostjo je privzelo nekoliko mehanizirano življenje v drugi polovici preteklega stoletja tako vrtoglavo naglico, da je postalo vsako izenačenje nemogoče in je moral nastati prelom. In nastal je. Najpoznejše so skušali umetniki zazreti v sebi preteklost in prepričati svojo notranjost samo s sedanjostjo. To je bila takozvana naturalistična struja, ki je pozneje postala šola, a je kmalu izdahnila, ker se ne da dobro živeti samo s polovico pljuč. Prišla je reakcija s simbolizmom, ki je negirala sedanjost in je imela še bolj kratek tek življenja. Struja je lovila življenje, ki se je potem zopet vsaka diferencirala, le redek pa je bil umetnik priproste velike iluzije, vse je bilo iskanje in borenje za premostitev tega prepada med preteklostjo in sedanjostjo. In v tem stanju smo še danes.

Debeljak spada že med skrajne diferenciacije, on skuša rešiti problem potom izraza, tako da se strdi pri njem ves boj v boj za izraz. V tem oziru je dosegel pri nas do sedaj neznano višino, sicer je besedo vseh postranskih pojmov, tako da jo je simboliziral in posebil. In ta proces se da natanko zasledovati. Dočim se še bori v starejših pesmih in mogoče v sedanjosti pristaviti besedi simbol, si je v novejših že tako nabrusil oko, da vjame s prvim pogledom karakterističnost predmeta in njegov simbol. Zato so pesmi tuintam naravnost nekako bronaste in se dušijo vsled lastne polnosti.

V umetnosti se ne sme prerokovati — drugod se lahko, po navadi brez uspeha — zato se ne maram obadati in poskušati na podlagi nejasnih indicijskih ugibanj razvoja pesnika. »S solncem in sencami« je tipičen reprezentant svoje dobe — beseda vzeta v najboljšem pomenu — in to je mnogo ter se ne da reči o vsakem, ki je skušal zadnja leta pri nas krotiti muhastega Pegaza.

Joso Jurkovič.

Pokrajinske vesti.

V Bohinjski Bistrici je zaprta šola že tri dni in to v letošnjem letu že drugič. Otrokom so v šoli povedali, da ne bo poduka vsled pomanjkanja drv. V Bohinju naj bi zmanjkalo drv, ko živimo med samimi bogatimi gozdovi! Vzrok, da so šolske sobe mrzle, je izključno le v tem, ker se merodajni faktorji ne brigajo za šolo in imajo vse druge skrbi, kot preskrbeti šoli najpotrebnejše. Župan, načelnik kraj. šolskega sveta in nadučitelj agitirajo po vaseh za občinske volitve in se na vse kriptje v družbi z župnikom Golom prizadevajo, da bi še naprej županovali ljudje šusterčlanskega kalibra, ki jim je šolska vzgoja deseta briga. Pozivljamo, deželni šolski svet, da napravi red v šoli. Vsem bohinjskim »Šusterščicem« pa svetujemo, da ostanejo lepo doma za pečjo in pušče občinske volitve pri miru, ker jih nihče volil ne bo.

Kočevje. Kakor po celi državi se je razpaslo verižništvo tudi pri nas nad vse mere. Kočevjarji, ki so preje krošnjariji po svetu, hodijo sedaj z nahrbtniki in verižijo z najrazličnejšimi blagom. Obilasti jira stopajo v zadnjem času ostro na prste in vsakega pošteno kaznujejo. To bi bilo čisto prav, a še bolj veseli in vlad hvaležni bi bili, če bi državni uradi z jednako energijo postopali

tudi proti velikim verižnikom, ki ne delajo samo, z nahrbtniki, ampak s celimi vagoni in avtomobili. Tudi takih je pri nas precej.

Šoštanj. Dne 3. februarja se je vršila poroka gospoda Antona Kur-nika, kontrolorja v velenjskem rudokopu z gospo Milko Ledenik roj. Rajster. Bilo srečno!

Slovenska Bistrica. G. Danijel Omerza je zasledil v Zgornji Bistrici na posestvu grofa Attemsa močno žilo premoga. Priprave za izkoriščanje so v teku.

Iz Prekmurja. Poštni promet med Prekmurjem in ostalo Slovenijo se vrši preko Radgone. Dočim se je razvijal še pred nekaj tedni brezhibno, nastajajo sedaj na tej prometni črti nevarne razmere. Tri dni in še več mora čakati človek na ljubljanske časopise medtem ko so se prej dostavljali že naslednj dan. — Na lokalnih poštah uradih ne leži krivda, treba jo bo torej iskati tam, kjer se prekmurska pošta zbira, sortira in razpošilja. Dokaz da na tem mestu ne more vladati potrebni red, je dejstvo, da dobivajo sedsede iz ljubomerskega okraja pošto že naslednji dan, mejaši Prekmurci pa šele 4 dni pozneje, in takrat pošto od 3-4 dni skupaj. Treba bo poskrbeti za boljši red in večjo točnost.

Drobiž.

Znani raziskovalec polarnih krajev Fritof Nansen, sedaj porveški minister v Kristijaniji se je pred kratkim oženil. Njegova soproga se imenuje Sigrun Munthe, rojena Sandberg. Znameniti učenjak je 58 let star.

Trockl in njegov oča. Ruski židje, v skrbih radi gonje, ki se razvija proti njim, so poslali deputacijo v Moskvo k vlad. Deputaciji na čelu je bil Trockega oča. »Gazette de Lausanne« opisuje sestanek očeta s sinom: Starec je posetil sina in mu zapretel z osvetlo Jehove, če vlada ne spremeni politike proti židom. — »Ti dražji množice prot nam,« mu je rekel starec, »one mislijo, da mi ropamo in ubijamo ter delamo ono, kar ti napravljajo s svo-

limi odredbami.« — »Zdi se mi,« je odgovoril sin, »da se boš pogromu. Le bodite uverjeni, da ne bo pokolja. Kar se tiče onih, ki te pošiljajo, pa se jaz malo brigam za nje.« — »Sin,« odgovoril nato starec, »poslali so me židje, da te spomnim na peto božjo zapoved. Ako se ne spreobrneš in ne greš v samega sebe, te bom proklel.« — »Toda predno me boš mogel prokleti,« odvrne sin hladno, »bom jaz zapovedal, da te ustrelijo.« Starec je umolknil, se obrnil proti vratom, otresel po ljudovskem običaju prah s čevljev in odšel.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Proda se:

Proda se več sodov kislega zelja tozadevni reflektanti naj vprašajo na naslov Juri Jenko trgovca Škofjaloka.

Lepa hiša s 8 sobami, kuhinjo, shrambo, hlevom, velikim vrtom in z lepo vinsko trto okoli hiše, je v Cret 44, 20 minut iz Celja oddaljena, takoj na prodaj. Hiša je na lepem, sončnem prostoru, tik velike ceste in je za vsako obrt pripravna. Cena se polizve pri posestniku v St. Rju v Slov. gor. na kolodvoru. 211

Štedilnike vseh vrst za vzidavanje ter varnostna dišna vratica se doka pri ključavničarju Francu Košanču, Jeranova ulica 5, Trnovo-Ljubljana.

Kupi se:

Kupim večje množice jugoslovanskih snemk. Ponudbe na: „Znamke“ poštnoizdat Kraj. 213

Fotografski Ateljer, tržim na prodaj ali v najem L. Kleer Sid (Slavonija), 210

Službe:

Izrjenega knjigovodja v trgovski stroki, večšega sestavljenja bilanco sprejme takoj Splošna gospodarska zadruga za Slovenijo v Ljubljani, Gosposvetska cesta št. 2. S plamenom ponudbo je predložiti tudi izpovedala.

Strojepisko

perfektno, za diktat, sprejemem takoj. Plača po dogovoru, Javiti se od 12. l. ure, Naslov v upravi. 189

Več partij dobrih opekarjev se sprejme pri kranjski stavbeni družbi v Ljubljani, Levstikova ulica št. 19.

Deček od 14—15 let se sprejme za lahko delo in razvažanje po mestu Adria-izdelki Gosposka ul. 16. 203

Išče se trgovski pomočnik iz delikatesne stroke, specializirani, z dobrim sprejemom za prvo moč. Istotam se sprejme prodajalka te stroke. Ponudbe na poštini predal 57 glavna pošta. 206

Kontoristinja se sprejme pri tvrdki Jancz Zorman, Spodnja Šiška 91; zglasitev od 1—2. 203

Razno:

V svrhu povečanja svoje obrti oziroma podjetja iščem 100—200 tisoč K posojila. Podjetje bi bilo edino svoje vrste v Ljubljani. Plačilni pogoji zelo ugodni. Cenj. ponudbe pod „Posojilo“ na upravo lista. 201

Zenitne ponudbe.

Tri mlade, vesele gospodične iščejo le radi zabave, zabavne in podjetne korespondence z hudočimnimi gospodi. Oni, ki posedujejo zadostno dozo humorja in odbijajo pisce s kiti ter so originalni naj se javijo pod „Jelena, Dušana, Nevenka“. Prosimo, naj se gospodi javijo na posamezne naslove, na upravnishvo Jugoslavije. 210

Slavnemu občinstvu se uljudno priporoča 171

krojaška delavnica

Krekov trg št. 10 hiša „Impex“ Točna postrežba! Solidne cene!

K. Linhart, urar

Marije Terezija c. 7. Velika zaloga zlatih, srebrnih in niklastih ur, kakor Omega, Schaffhausen, stenske ure z nihalom po najnižji ceni. Popravila se sprejemajo vsaki čas in se solidno izvrše. 990

LES

rezan, tesan, okrogel, drva in ogelje kupuje in prodaja

„SEVER“

društvo lesnih industrijalcev dravske doline Maribor, Tegetthofova cesta 45.

Kupujem in prodajam

vse vrste starine (antikvitete) kakor: narodne noše, umelne, preproge, stariška stekla in porcelan itd., kakor tudi umetno, nerabno zobovje. Koncesioniran posredovalec pri prodaji in nakupu posestev in nepremičnin. Albert Dergane, brivec in starinar, Ljubljana, Frančiškanska ul. 10. 86

dobro ldočo

164

kovačnica

na vodne sile vzamem v najem. Karl Krančan, kovač v Tomažovi vasi, pošta Slovenjgradec.

Cigaretni papir

sledede vrste: Golub, Abadie, Club in Samum

priporoča na debelo: „Branus-Papirica“, Ljubljana, Mestni trg 11.

„Domovina“

izhaja od novega leta naprej trikrat na teden in sicer: ob ponedeljkih, središč in petkih. Trikrat pošiljana stane mesečno samo 3 krone.

Uprava „DOMOVINE“ je preskrbela, da prinaša list poleg pregledov vseh dogodkov tudi izvirne domače, zagrebške, beograjske in druge najnovejše brozjavne in telefonske vesti. Mesečno, četrt-, pol- ali celoletno naročnino je pošiljati na naslov: Upravnishvo „DOMOVINE“ Ljubljana, Sodna ulica št. 6.

Zahtevajte „DOMOVINO“ na ogled!

Tiskovine vseh vrst

za urade, županstva, društva, trgovce, obrtnike itd. izvršuje lično, hitro in ceno

„Zvezna tiskarna“

v Ljubljani, Stari trg št. 19.

Naročila sprejema tudi upravnishvo „Jugoslavije“ v Ljubljani, Marijin trg 8 in njene podružnice v Mariboru, Glavni trg; v 18 Celju, Kralja Petra cesta in v Ptuj, Prešernova ulica.

Tovarna**Jos. Reich**

Ljubljana, Poljanski nasip št. 4.

Podružnica: Selenburgova ulica 3.

Podružnica v Mariboru Gosposka ulica št. 38.

Barva

vsakovrstno - - - - - blago.

Kemično čisti obleke.

Podružnica: Selenburgova ulica 3.

Podružnica v Mariboru Gosposka ulica št. 38.

Svetlolika vrtnike, zapestnice in srajce.

Iščemo za zgradbo vodne sile

sposobnega in samostojnega

nadziratelja

(naddelovodjo) za več let. Samo prvovrstni strokovnjaki, kateri so bili pri sličnih zgradbah že zaposleni naj vpošlje svoje ponudbe na tvornico željezne robe v Kamniku 170

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani

Marijin trg 8 Wolfova ulica 1 — Podružnica v Murski Soboti

obrestuje hranilne vloge in vloge na tekoči račun

Ustanovljena septembra 1919.

Prometa v prvih treh mesecih nad 10,000.000 kron.

4%

čistih brez odbitka rentnega davka.

Neposredno pod državnim nadzorstvom.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:**Anončni zavod:**

Drago Beseljak, Cankarjevo nabrežje 5.

Arhitekt in stavbeno podjetje

Viljem Treo, Gosposvetska c. 10.

Avtogaraža

Popravila vseh strojev Sušterkič & drug.

Brivnice

Francheti Zdenko, Dunajska c. 20. Marija Kirinič, Sp. Šiška, Celovška cesta 63.

Dežniki, solnčniki

L. Mikuš, Mestni trg 15.

Elektrotehništvo

Zavod za teh. in elektrotehniko Dunajska cesta 22.

Lastne tovarne, Glince 16. »Svetla« Janko Pogacar, Ljubljana Mestni trg 25.

Elektrotehnik

Milco Sartory, Žabjek 3.

Kavarna

Josip Ivančič, »Zvezda«, Kongresni trg.

Kleparstvo

Jakob Fliegl, Prešernova ulica. Teodor Korn, krovski in kleparski mojster, vpeljevalec vodovodov Poljanska cesta št. 8.

Krojači

Milan Cankar, Sv. Petra c. 33. J. Gestin, Poljanski nasip 8. Fran Malis, diplomirani krojač, v Rebrl št. 11 (vhod iz Starega trga).

Modni salon damskih klobukov

Stuchly-Maschke, Židovska ul. 3.

Meh. delavnica

Franc Bar, Cankarjevo nabr. 5.

Optik

Jurman Karl, Selenburgova ulica. Fr. P. Zajec, Stari trg 9.

Pisalni stroji

Franc Bar, Cankarjevo nabr. 5.

Pisarniške opreme

Franc Bar, Cankarjevo nabr. 5.

Parfumerija, kosmetika

Uranus, Mestni trg 11.

Puškar

F. K. Kaiser, Selenburgova ulica.

Urar

Fr. P. Zajec, Stari trg 9. Ivan Škerle, Jeranova ulica 6.

Restavracija

Krvarič, Prešernova ulica.

Skladišče, javno

Balkan, Dunajska cesta 33.

Skladišče, špedicijsko

Dunajska c. 33 (Telef. 366).

Špedicija

Uher J. & A. Selenburgova ul. 4.

Slikarstvo, pleskarstvo

Josip Jug, Rimska cesta 16. Stare P. Franc, Florjanska ulica.

Špecialna trgovina

z juvel in statino Lud. Černe, Wolfova ulica 3.

Štampilje

Černe, Dvorni trg 1.

Zajutrkovalnica

Tinka Grošelj, Poljanska cesta 7.

Orodije in tehnične potrebščine

Odon Kontny, tu, Kolodvorska ulica 37

Trgovina

špecializiranim in delikatesnim blagom Janko Štupica, Sodna ulica.

z vsemi pisarniškim potrebščinami Jos. Omersa, Dunajska c. 6/r.

z klobuki Ivan Soklič, Stari trg št. 4.

z papirjem Uranus, Mestni trg 11.

z gramofoni in pločkami Fr. P. Zajec, Stari trg 9.

z pohištvo in mizarstvom Franc Škafar, Rimska cesta 16.

prva špecialna, za rokavice in parfume O. Bračko, Dunajska cesta 18.

Manufaktura na debelo Filip Pečenko, Dunajska cesta 6.

z pisalnimi stroji Tho Rex & Co., Selenburgova ulica št. 6.

šivalnimi stroji

Josip Petelinc, Sv. Petra nasip 7.

ševlji Aleksander Oblat, Sv. Petra c. 28.

špecializiranim in kolonijalnim blagom Hinko Štancer, Dunajska c. 10.

z vsemi pisarniškim potrebščinami in fino galanterijo Tičar A., Selenburgova ulica 1.

šeleznino in poljedelskim stroji Zalta & Žilič, Gosposvetska c. 10.

š gramofoni in godbenimi instrumenti Rasberger, Sodna ulica.

šivalnih in pisalnih strojev in koles Ivan Jax & sin, Dunajska c. 15.

š koleci in šivalnimi stroji Ig. Vok, Sodna ulica 7.

šeleznino na debelo in drobno Breznik & Fritsch, Cankarjevo nabrežje št. 1.

š delikatesami in prekajevalnic J. Chalupnik, Stari trg 19.

V Ptuj:**Gostilne**

Dostal »pri Zamorcu« Puschl, Aškerceva ulica. Wagranti, Prešernova ulica. Emeršič, »Društveni dom«

Kavarne

»Korže«, vseh svetnikov ulica. »Evropa«, Florjanski trg. »Balkan«

Mesarji

Lihl Alojzij, Slovenski trg Ignac Frankovič, Slovenski trg

Pekarije

Vavpotič Anton, Fürtner. Horvatiček, Panonska ulica

Čevljarji

Ivan Ratisnojniki.

Trgovina

z kožami in usnjem, tovarna usnja Pavel Pirich.

z usnjem, strojna kož Josip Pirich.

z manufakturo Fr. Igljč, na Bregu pri Puju.

špecializiranim blagom Mahalka & Korže.